

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Pabianicach, w sprawie o sygn. akt I C 1117/17 z powództwa W. B. i A. Ś. (1) przeciwko A. B. (1), P. B., R. B., D. B., A. P. (1), M. K., B. S. (1), K. T., D. S., G. M., A. M. (1), H. G., W. Ż., R. J., P. J., E. K., A. M. (2), T. W. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym:

- 1. uzgodnił treść księgi wieczystej (...) prowadzonej dla nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), działka numer (...) z rzeczywistym stanem prawnym w ten sposób, iż w dziale II wyżej wymienionej księgi w miejsce wpisów: A. B. (1), P. B., W. B., M. B., B. Ś., R. B., D. B., A. P. (1), S. M., Z. W., M. K., B. S. (2), Z. J., K. T., D. S., W. D., G. M., H. W., O. D., A. M. (1), H. G., W. Ż. oraz udziałów w nieruchomości przynależnych wyżej wymienionym osobom wpisać w dziale II prawo własności nieruchomości na rzecz: W. B. syna A. i H. w ½ części, A. Ś. (1) syna A. i B. w ½ części,**
- 2. zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami,**
- 3. przyznał kuratorowi A. Ś. (2) dla nieznanych z miejsca pobytu pozwanych wynagrodzenie w kwocie 1.200 zł, które wypłacić z zaliczki uiszczonej w dniu 5 maja 2016 r. pozycja 50000562906.**

Apelację od wydanego wyroku wnieśli pozwani A. B. (1), P. B., R. B., D. B., A. P. (2) i D. S., zaskarżając orzeczenie w całości. Skarżący przedmiotowemu rozstrzygnięciu zarzucili:

I. naruszenie przepisów postępowania:

1. art. 278 § 1 w zw. z art. 217 i 227 k.p.c. poprzez oddalenie przez Sąd wnioskowanego przez pozwanych dowodu o załączenie do akt sprawy sądowej akt postępowania uwłaszczeniowego zakończonego wydaniem Aktu Własności ziemi znak ON. (...), a przez to zaniechanie przez Sąd pełnego rozważenia okoliczności faktycznych mających istotny wpływ na ustalenie struktury własności spornej nieruchomości;
2. art. 278 § 1 w zw. z art. 217 i 227 k.p.c. poprzez oddalenie przez Sąd wnioskowanego przez pozwanych dowodu o zwrócenie się do Urzędu Miasta P. o przedłożenie przez ww. urząd całości dokumentacji dotyczącej spornej nieruchomości, a przez to zaniechanie przez Sąd pełnego rozważenia okoliczności faktycznych mających istotny wpływ na ustalenie struktury własności i okoliczności towarzyszących użytkowaniu nieruchomości w latach 70’;
3. art. 250 § 1 i 2 w zw. z art. 251 i art. 252 k.p.c. poprzez zaniechanie przez Sąd zgromadzenia oryginalnej dokumentacji (akt uwłaszczeniowych, aktów własności ziemi, protokołów) w sytuacji zgłaszanych wątpliwości, co do prawdziwości dokumentów urzędowych, których strona nie mogła samodzielnie uzyskać, a przez to ograniczenie jej prawa do udowodnienia swoich twierdzeń;
4. art. 224 k.p.c. poprzez nieuprawnione zamknięcie rozprawy w sytuacji braku całościowego rozważenia istoty sprawy;
5. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie wybiórczej oceny dowodów w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego przejawiający się m.in.:
 - brakiem uwzględnienia odrębnego zastrzeżenia L. B. (1) i L. B. (2) z dnia 12.05.1978 r. sporządzonego w protokole z dnia 9.12.1975 świadczącego o użytkowaniu i samoistnym władaniu sporną nieruchomością przez ww. osoby oraz wskazania ich tytułu własności do nieruchomości;
 - brakiem uwzględnienia okoliczności występowania w obrocie prawnym dwóch Aktów Własności Ziemie tj. dokumentu z dnia 20.12.1975 r. i 26.06.1978r. w których została wskazana ta sama nieruchomości;

- brakiem uwzględnienia okoliczności samoistnego władania przez L. i L. B. (2) i ich spadkobierców sporna nieruchomością przejawiającego się m.in. regulowaniem należności podatkowych;

II. naruszenie prawa materialnego:

1. art. 10 ustawy o księgach wieczystych i hipotece poprzez niewłaściwe zastosowanie przejawiające się w błędnym ustaleniu podstawy do dokonania wpisu w dziale II księgi wieczystej przy istnieniu dwóch wewnętrznie sprzecznych tytułów własności ziemi;

W związku z powyższym skarżący wnieśli o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów znajdujących się w akt postępowania uwłaszczeniowego zakończonych wydaniem Aktu Własności Ziemi znak ON. (...) oraz o zwrócenie się do Urzędu Miasta P. o przesłanie oryginalnych akt, ewentualnie o zobowiązanie (...) do wskazania miejsca gdzie akta uwłaszczeniowe się znajdują.

W konkluzji skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa o ustalenie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, ewentualnie, na wypadek uznania, iż sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy lub też zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości bądź jego uzupełnienia w znacznej części, o uchylenie zaskarżonego wyroku do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego według norm przypisanych.

Na rozprawie w dniu 20 maja 2019 r., pełnomocnik powodów wniósł o oddalenie wniesionej apelacji oraz zasądzenia na ich rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanych okazała się bezzasadna i jako taka skutkowałą oddaleniem.

W ocenie Sądu Okręgowego wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu i jako taki musi się ostać. Sąd Okręgowy podziela zarówno ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji i przyjmuje je, jako własne, jak i dokonałą ocenę prawną.

Przede wszystkim podniesione przez skarżących zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych oraz liczne zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c., 278 § 1 w zw. z art. 217, 224 i 227 k.p.c. oraz art. 250 § 1 i 2 w zw. z art. 251 i art. 252 k.p.c., które sprowadzają się do kwestii mocy dowodowej przedstawionej przez skarżących aktu własności ziemi z dnia 20 grudnia 1975 r. wydanego przez Wiceprezydenta Miasta P. w sprawie ON. (...), nie mogą zostać uznany za skuteczne. Należy wskazać, że zarzut naruszenia przedmiotowego przepisu może być uznany za zasadny jedynie w wypadku wykazania, że ocena materiału dowodowego jest rażąco wadliwa, czy w sposób oczywisty błędna, dokonana z przekroczeniem granic swobodnego przekonania sędziowskiego, wyznaczonych w tym przepisie. Sąd drugiej instancji ocenia, bowiem legalność oceny dokonanej przez Sąd I instancji, czyli bada czy zostały zachowane kryteria określone w art. 233 § 1 k.p.c. Należy zatem mieć na uwadze, że - co do zasady - Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, dokonując wyboru określonych środków dowodowych. Jeżeli z danego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko wtedy, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych (por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2001 r., I CKN 1072/99, Prok. i Pr. 2001 r., Nr 5, poz. 33, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2000 r., I CKN 1114/99, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 2000 r., nr 7-8, poz. 139).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach (np. wyrok z dnia 16 grudnia 2005 r., sygn. akt III CK 314/05, wyrok z dnia 21 października 2005r., sygn. akt III CK 73/05, wyrok z dnia 13 października 2004 r. sygn. akt III CK 245/04, LEX nr 174185), skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem może być jedynie przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie o innej, niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008r., I ACa 180/08, LEX nr 468598).

Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd I instancji nie naruszył powyższych dyrektyw oceny dowodów i w sposób prawidłowy dokonał ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie. Nie sposób się zgodzić z argumentami skarżących, którzy zdają się koncentrować, wszystkie swoje zarzuty wokół mocy decyzji w postaci Aktu Własności ziemi z dnia 20 grudnia 1975 r. przez Wiceprezydenta Miasta P. w sprawie ON. (...). Jednakże abstrahując od formy powyższej decyzji – kserokopii niepoświadczonej za zgodność z oryginałem oraz bez cech prawomocności, należy podkreślić, że powołane przez stronę dowody z określonych dokumentów załączonych do pozwu lub innego pisma procesowego w formie niepoświadczonych kserokopii wprawdzie nie stanowią dowodów z dokumentów, o których mowa w art. 244 i art. 245 k.p.c., nie są jednak pozbawione mocy dowodowej, w rozumieniu art. 232 w zw. z art. 308 k.p.c., a dowody te, jak każde inne, podlegają ocenie sądu na podstawie art. 233 k.p.c.. Natomiast przyjmując nawet, że do akt sprawy przedmiotowy Akt Własności wydany w 1975 r. zostałby odnaleziony i załączony w oryginale, nie zmienia to w niczym okoliczności, istnienia, jak również mocy dowodowej Aktu Własności wystawionego później – tj. w dniu 26 czerwca 1978 r. nr ON. (...) gdzie stwierdzono nabycie przez A. B. (2) własności nieruchomości położonej w P. oznaczonej, jako działka nr (...). Powyższa decyzja znajduje się w oryginale w założonej dla nieruchomości księdze wieczystej o nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Pabianicach, jest prawomocna od dnia 11 lipca 1978 r., a co więcej została wydana pod tą samą sygnaturą sprawy, co decyzja wydana w 1975 r.. Powyższe sugeruje, wbrew argumentacji skarżących, że obie decyzje zostały wydane w jednym postępowaniu, z czego decyzja z 1978 r. była tą decyzją ostateczną, kończącą postępowania dotyczące przedmiotowej nieruchomości. Decyzja w postaci Aktu Własności wydanego w 1975 r., abstrahując od tego, że jest kserokopią, nie posiada żadnej adnotacji dotyczącej prawomocności tejże decyzji, którą to z kolei posiada decyzja wydana później – w 1978 r., co więcej należy podkreślić, że skarżący w treści złożonej apelacji, w żaden sposób nie zakwestionowali Aktu Własności wystawionego w 1978 r., co do jego prawdziwości oraz ważności. Ponadto, jak słusznie skonkludował Sąd I instancji, brak jest jakichkolwiek podstaw do kwestionowania ww. dokumentu, poświadczonego urzędowo, który jest dokumentem późniejszym w swej dacie.

W tym miejscu należy przywołać poglądy doktryny, wyrażone w orzecznictwie sądów administracyjnych, zgodnie, z którymi "uprawnienia ustalone w ostatecznej, niewadliwej decyzji administracyjnej podlegają szczególnej ochronie, w której chodzi o to, aby stronie stworzyć możliwość prawnie pewnego korzystania z uprawnienia" (E. B., Cofnięcie uprawnienia w przepisach prawa administracyjnego (kilka uwag, Podmioty administracji publicznej prawne formy ich działania. Studia i materiały z Konferencji Naukowej Poświęcone Jubileuszowi 80 tych urodzin Prof. Eugeniusza Ochendowskiego, Toruń 2005, s. 49). Podobnie obowiązująca zasada zaufania przesądza, że do "zasadniczych sfer, w których bezpośrednio może oddziaływać w praktyce zasada ochrony zaufania należy sfera stabilizacji stosunków (...) szczególnie przez ostateczną decyzję administracyjną" (J. Łętowski, Zasada zaufania w stosunkach między obywatelem i administracją [w:] Państwo, Prawo, Obywatel Zbiór studiów dla uczczenia 60-lecia urodzin i 40-lecia pracy naukowej profesora Adama Łopatki, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1989, s. 562). Tym samym stwierdza się jednoznacznie, że w kontekście wzajemnej relacji dwóch decyzji – wcześniejszej uprawniającej i następczej decyzji zmieniającej, decyzję uprawniającą można uznać za wygasłą z mocy prawa, dopiero z chwilą

gdy decyzja o zmianie/cofnięciu uprawnienia stała się ostateczna (vide: W. Dawidowicz, Prawo administracyjne, Warszawa 1987, s. 32) (tak: Wyrok WSA w Gliwicach z dnia 26 marca 2014 r. III SA/Gl (...)).

Mając na uwadze na powyższe w ocenie Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, że taka też sytuacja miała miejsce w przedmiotowej sprawie – tj. decyzja w postaci Aktu własności ziemi z dnia 26 czerwca 1978 r. nr ON. (...) stwierdzająca nabycie przez A. B. (2) własności nieruchomości położonej w P., oznaczonej, jako działka nr (...) o powierzchni 0,5827 ha, prawomocna od dnia 11 lipca 1978 r., należy uznać za decyzję ostateczną oraz uchylającą jednocześnie nieprawomocną decyzję – Aktu własności ziemi z dnia 20 grudnia 1975 r. przez Wiceprezydenta Miasta P. wydaną w tej samej sprawie o nr ON. (...).

Tym samym sformułowane w apelacji zarzuty naruszenia prawa materialnego również należy uznać za nietrafne. Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska apelujących, jakoby Sąd Rejonowy naruszył art. 10 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, albowiem dokonał on prawidłowej oceny, uznając, że powodowie wykazali, w oparciu o treść powołanego wyżej aktu własności ziemi oraz dokumenty, będące podstawą jego wydania, iż A. B. (2) nabył własność nieruchomości położonej w P., oznaczonej, jako działka nr (...) o powierzchni 0,5827 ha (obecnie nr 47), a wcześniej użytkował tę nieruchomość od 1942 r..

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, jako całkowicie bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy rozstrzygnął w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5) oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. 2015 r. poz. 1.800) zasądając od solidarnie od skarżących na rzecz powodów solidarnie kwotę 1.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.